

لایه اوزون جو زمین در حال ترمیم است

سازمان ملل اعلام کرده که لایه اوزون، که از زمین در برابر تشعشعات زیانبار خورشید حفاظت می‌کند، رو به ترمیم است.

سازمان ملل اعلام کرده که لایه اوزون، که از زمین در برابر تشعشعات زیانبار خورشید حفاظت می‌کند، رو به ترمیم است.

براساس این گزارش، برای نخستین بار طی سی و پنج سال گذشته، پژوهشگران تایید کرده‌اند که لایه اوزون، که در برخی نقاط کره زمین به طرز خطرناکی کاهش یافته بود، نشانه‌هایی از بهبود نشان می‌دهد.

به گفته پژوهشگران، دلیل آغاز روند ترمیم لایه اوزون این است که از اواخر دهه ۱۹۸۰، استفاده از بعضی مواد شیمیایی آسیب‌زننده به لایه اوزون به تدریج در تمام جهان حذف شده است. این گازها عمدتاً در یخچال و انواع اسپری کاربرد داشت.

سازمان ملل ضمن ستایش از این تغییر، گفته است که نتیجه‌بخش بودن اراده مشترک بین‌المللی در این زمینه نشان می‌دهد که جامعه جهانی می‌تواند از دیگر جنبه‌های تخریب محیط زیست هم جلوگیری کند مشروط بر اینکه اراده سیاسی لازم برای این نوع همکاری وجود داشته باشد.

در این گزارش، که نتیجه تحقیقات بیش از سیصد پژوهشگر است، آمده که از سال ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۳ میلادی، سطح اوزون در بخش‌هایی از جهان ۴ درصد رشد کرده است. این پژوهشگران هر چهار سال یکبار به دعوت سازمان ملل برای بررسی وضعیت اوزون جلسه گرد هم می‌آیند و نتیجه تحقیقات خود را ارائه می‌دهند.

کاهش لایه اوزون از اواخر دهه ۱۹۷۰ به دلیل کاربرد ماده سی‌اف‌سی آغاز شد و پس از هشدار پژوهشگران نسبت به عواقب خطرناک ادامه این روند، کشورهای جهان پروتکل مونترال را در سال ۱۹۸۷ امضا کردند و متعهد شدند که استفاده از این ماده را به تدریج کنار بگذارند. این ماده عمدتاً در یخچال‌ها و قوطی‌های اسپری کاربرد داشت.

نکته دیگری که در گزارش اخیر پژوهشگران آمده این است که افزایش گازهای گلخانه‌ای، که عامل اصلی گرمایش زمین محسوب می‌شود، ظاهراً به ترمیم لایه اوزون کمک کرده است. براساس این گزارش، افزایش میزان دی‌اکسید کربن و سایر گازهای ایجاد باعث کاهش دمای لایه استراتوسفر جو زمین می‌شود و کاهش دما، میزان اوزون را در این لایه افزایش می‌دهد.

عامل دیگری که مایه نگرانی شده این است که مواد جایگزین سی‌اف‌سی به نوبه خود باعث گرمایش زمین می‌شود در حالیکه استفاده از آنها نیز رو به افزایش است. به این ترتیب، خبر خوش بهبود لایه اوزون با خبر ناخوشایند ادامه روند گرمایش زمین همراه است.

گزارش سازمان ملل تاکید دارد که با وجود به جریان افتادن روند ترمیم لایه اوزون، جبران کردن آسیبی که به آن وارد شده مدتها به طول خواهد انجامید زیرا مواد شیمیایی تخریب‌کننده اوزون همچنان در جو وجود دارد و حفره‌ای که در لایه اوزون در جنوبی‌ترین نقاط نیمکره جنوبی ایجاد شده هنوز هم ترمیم نشده است. بزرگترین حفره در لایه اوزون بر فراز قطب جنوب ایجاد شده است.

لایه اوزون با جلوگیری از عبور پرتو فرابنفش نور خورشید، مانع از تابش آن بر سطح زمین می‌شود. این پرتو برای حیات روی کره زمین زیانبار است و عامل کمک‌کننده به ابتلای به سرطان پوست و همچنین خسارت به گیاهان محسوب می‌شود.